

آموزش مجازی در ایران...

غزل لطفی

با شیوع کروناویروس، در ایران هم مانند تمام نقاط جهان، آموزش حضوری تعطیل و تحصیل آنلاین جایگزین آن شد و شبکه شاد به سیستم آموزشی کشور اضافه شد. سیدحسن الحسینی مدیر سابق شاد، معتقد است «آموزش مجازی به ذات نه فرصت است نه تهدید بلکه يك پارادایم آموزشی محسوب میشود. البته شکاف دیجیتالی موجود در جامعه مشکلاتی را ایجاد کرده که باید درصدد حل آنها باشیم. در کشور ما برخی نسبت به آموزش مجازی موضعی پرهیزگاران دارند و فکر میکنند سلامت در پرهیز از ورود به فضای مجازی است اما این دیدگاه ارمغانی نداشته جز عقبماندگی و توسعه نیافتن و واقعیت این است که آشتی با تکنولوژی، برای توسعه ضروری است. در آموزش هم باید آموزش مجازی را به رسمیت بشناسیم و توانایی معلمان و دانشآموزان را بالا ببریم و به جهت جلوگیری از آسیبهای احتمالی حضور مشاورین و کارشناسان در کنار معلم ضروری است. به نظر من آموزش مجازی سراسر فرصت است و آنچه تهدید است فقدانهای ما در این نوع آموزش است. آموزش معلمین، تغییرات در سیستم و کتب درسی و... از ضروریات است.» در این میان بعضی معلمین معتقد هستند آموزش سنتی و چهره‌به‌چهره بهترین نوع آموزش است و در آموزش مجازی انعکاس مطالب به خوبی انجام نمیشود و نمیتوان یادگیری را رصد و پیگیری کرد. بعضی نیز از شیطنتهای کودکانه مانند عدم حضور در کلاسهای مجازی یا استخدامی افرادی که جای دانشآموز در آزمون‌ها شرکت میکنند به عنوان ایراد نام می‌برند. اما باید در نظر داشت چگونگی بهره بردن از فضای مجازی و اینترنت ریشه در فرهنگ و تعالیم خانوادگی و اجتماعی دارد. موضوع مهمی که در این دو سال بسیار چالش‌برانگیز بوده، حضور خواب‌آلود و بعضاً در رختخواب دانشآموزان در کلاسهای مجازی است که بعضاً از این نکته به عنوان ایراد آموزش مجازی یاد میشود اما باید در نظر گرفت این يك ایراد و آسیب تربیتی است که باید از این منظر مورد توجه قرار گیرد.

همان‌طور که بسیاری از بزرگسالان نیز با شیوع کووید، دورکار شدند اما برخی همچون گذشته به‌طور رسمی در محیطهای آنلاین کاری حاضر میشدند و برخی (ویدیوهای بسیاری در این زمینه منتشر شده است) هم

حضور غیررسمی را انتخاب کرده بودند. همچنین ایرادات زیرساخت فناوری و ارتباطات که مخصوصاً در انتقال داده‌ها بسیار مشکل‌ساز بوده و هست را نباید به پای آموزش مجازی نوشت.

بزرگ‌ترین مشکل ما در کشور با شروع آموزش مجازی این بود که تا چند ماه قبل استفاده از ابزار دیجیتال را در زمینه‌های آموزشی تابو می‌دانستیم و با شیوع کرونا یک‌باره این تابو شکست. خانواده، سیستم آموزشی و دانش‌آموزان وارد فضای جدیدی برای آموزش شدند که نسبت به به‌کارگیری این فضا هیچ آموزشی ندیده بودند (این مورد در بسیاری از کشورها به جهت وجود آموزش حضوری و آنلاین در گذشته، حل شده بود).

در واقع همزمان با آموزش، به آزمون و خطا هم می‌پرداختند. آزمون و خطایی چند وجهی؛ هم به جهت جدید بودن شبکه آموزش دانش‌آموزی و هم به جهت تابوشکنی و استفاده از فضای مجازی در آموزش! که به حق باید گفت معلمین بیشترین بار را بر دوش کشیدند تا تحصیل متوقف نشود.

آنچه باید در نظر گرفت این است که این نوع آموزش الان به شکلی عینی جای خود را در سیستم آموزشی کشور باز کرده است و پس از اتمام شیوع کرونا هم می‌توان با بهره‌گیری از آن در کنار آموزش حضوری به عنوان مکمل استفاده کرد. بهینه‌سازی و گسترش سیستم آموزش مجازی کشور از ضروریات استفاده مفید از این نوع آموزش است که بهتر است در دستور کار با نیان آموزشی کشور قرار گیرد. همچنین می‌توان از آموزش مجازی برای بازماندگان از تحصیل که امکان حضور در مدارس را ندارند در کنار سیستم آموزش از دور استفاده کرد. آخرین نکته؛ با شیوع کرونا ویروس با نداشتن سیستم آموزشی آنلاین مدون، علاج واقعه پس از وقوع انجام شد. حال که سختی‌ها و چالش‌های آن شناخته شد و کم‌وبیش رفع شده یا در حال مرتفع شدن است، می‌توان با حفظ و گسترش آن در شرایط مشابه و در صورت اضطرار به خوبی و کمترین مشکل از آن بهره گرفت.

منبع: روزنامه اعتماد 21 بهمن 1400 خورشیدی